

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. balandžio 11 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Artūro Driuko, Donato Šerno (kolegijos pirmininkas) ir Jūratės Varanaukaitės,

susipažinusi su 2023 m. kovo 27 d. paduotu **atsakovo V. K.** kasaciniu skundu dėl Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. lapkričio 10 d. sprendimo peržiūrėjimo ir prašymu atnaujinti terminą kasaciniam skundui paduoti,

nustatė:

Pagal [CPK 345 straipsnio](#) 1 dalį kasacinis skundas gali būti paduotas per tris mėnesius nuo skundžiamo sprendimo, nutarties įsiteisėjimo dienos. Skundžiamas Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. lapkričio 10 d. sprendimas įsiteisėjo nuo jo priėmimo dienos ([CPK 331 straipsnio](#) 6 dalis), taigi terminas jam apskųsti kasacine tvarka baigėsi 2023 m. vasario 10 d. Atsakovas kasacinis skundą pateikė 2023 m. kovo 27 d., praleidęs kasacinio skundo padavimo terminą 44 dienas.

Pagal [CPK 345 straipsnio](#) 2 dalį asmenims, praleidusiems kasacinio skundo padavimo terminą dėl priežasčių, kurias teismas pripažįsta svarbiomis, praleistas terminas gali būti atnaujinamas; teismas turi teisę atnaujinti praleistą terminą ir savo iniciatyva, kai iš turimos medžiagos matyti, kad terminas praleistas dėl svarbių priežasčių ([CPK 78 straipsnio](#) 1 dalis). Atrankos kolegija pažymi, kad įstatymo nustatytais terminais procesiniams veiksams atlikti siekiama civilinių teisinių santykių stabilumo, todėl praleisti procesiniai terminai gali būti atnaujinami tik išimtiniais atvejais, jeigu jų praleidimo priežastys yra iš tiesų svarbios.

Atsakovas, pateikdamas kasacinį skundą, nurodė, kad ilgą laiką serga daugybe ligų, kurios nulemtos įtampos ir streso, patirto dėl artimųjų žmonių ligų ir mirčių. Be to, atsakovas pametė jį atstovavusio apeliacinės instancijos teisme advokato telefono numerį, tačiau atsakovas sunkiai vaikšto, todėl negalėjo nuvykti ir įsitikinti, ar jis tinkamai atstovauja atsakovą ir jo vardu yra pateikęs kasacinį skundą dėl apeliacinės instancijos teismo nutarties peržiūrėjimo. Tik artimų giminaičių pagalba pavyko išsiaiškinti tai, kad advokatas kasacinio skundo neteikė, nes laukė būtent atsakovo patvirtinimo. Vėliau atsakovas susirado kitą atstovą, kuris parengė teikiamą skundą. Šias aplinkybes atsakovas prašo pripažinti svarbiomis, sutrukdžiusiomis pateikti kasacinį skundą įstatyme nustatytu laiku, ir atnaujinti terminą kasaciniam skundui paduoti.

Atrankos kolegija, įvertinus atsakovo nurodytas aplinkybes, sutrukdžiusias įstatyme nustatytu terminu pateikti kasacinį skundą, pripažįsta tokias termino praleidimo priežastis svarbiomis ir atnaujiną praleistą terminą kasaciniam skundui paduoti ([CPK 345 straipsnio](#) 2 dalis).

Atsakovas padavė kasacinį skundą dėl Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. lapkričio 10 d. sprendimo, kuriuo panaikintas Tauragės apylinkės teismo 2022 m. birželio 20 d. sprendimas ir 2017 m. liepos 5 d. testamentas pripažintas negaliojančiu, peržiūrėjimo. Kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK 346 straipsnio](#) 1 dalis). [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nustatyta, kad pagrindai peržiūrėti bylą kasacine tvarka yra: 1) materialinės ar procesinės teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui; 2) jeigu teismas skundžiamame sprendime (nutartyje) nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos; 3) jeigu Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika ginčijamu teisės klausimu yra nevienoda.

Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK 347 straipsnio](#) 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tuo atveju, kai jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas [CPK 346 straipsnyje](#), bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą ([CPK 347 straipsnio](#) 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina pateikti teisinius argumentus dėl pažeistos (pažeistų) materialiosios ar proceso teisės normos (normų), ir tai, kad šis (šie) teisės pažeidimas (pažeidimai) turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Ypatingas dėmesys kasaciniame skunde turi būti teikiamas argumentams, kad šis teisės pažeidimas (pažeidimai) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią kasacinio teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame

sprendime nukrypo nuo tokios kasacinio teismo suformuotos praktikos.

Atsakovo kasaciniame skunde nurodoma, kad apeliacinės instancijos teismas netinkamai taikė [CK](#) 1.89 straipsnį, nes nenustatė testatoriaus būklės testamentą sudarymo metu, iš gausios bylos medžiagos rėmėsi vieninteliu įrodymu – eksperto išvada, pažymėdamas, kad ši išvada itin kategoriška. Siekiant nuginčyti testatoriaus valią, turi būti nustatyta medicininių ir juridinių kriterijų sutaptis, tačiau teismas tokios nenagrinėjo. Teismas pažeidė įrodymų vertinimą reglamentuojančias teisės normas, nes teismo ekspertizės aktui suteikė viršenybę prieš kitus įrodymus, neįvertino visų byloje esančių rašytinių įrodymų, liudytojų bei socialinės darbuotojos parodymų, paties asmeninio dokumento turinio (jį savo ranka surašė pats testatorius, pats sukūrė tekstą), taip pat aplinkybę, kad atsakovas nuo 1993 m. kovo 19 d. gyveno su testatoriumi ir juo rūpinosi; jį gydžiusios gydytojos parodymų, kad testatoriaus ligai būdingi periodai, kai pagerėja atmintis ir orientacija. Teismas nenustatinėjo, ar testatoriaus valia, išreikšta naminiame testamente, atitiko tikrąją jo valią, kokia valia buvo susiformavusi. Teismas nukrypo nuo teismų praktikos, kurioje pažymima, kad gero elgesio taisyklės reikalauja gerbti testatoriaus valią.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliamą tokių teisės klausimų, kurie atitiktų [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismams netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas teisės normas, nukrypo nuo teismų praktikos ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėtiems teismų procesiniams sprendimams priimti. Kasacinių skundu neformuluojama teisės aiškinimo ir taikymo problema, kuri turėtų esminės reikšmės teisės aiškinimo ir taikymo vienodinimui, teismo precedento suformavimui.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu [CPK 346 straipsnio](#) 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti ([CPK](#) 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, atsakovui grąžintinas už kasacinį skundą sumokėtas žyminis mokestis ([CPK 350 straipsnio](#) 4 dalis).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a :

Atsakovo prašymą tenkinti ir atraužinti terminą kasaciniam skundui paduoti.

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti V. K. (a. k.(duomenys neskelbtini) 107 (vieną šimtą septynis) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2023 m. kovo 27 d. terminale „Perlas“.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai
Artūras Driukas

Donatas Šernas

Jūratė Varanauskaitė